

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมสำคัญประเภทหนึ่งที่ทำรายได้จำนวนมากให้แก่ประเทศ ดังนั้น ในแต่ละปี พื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ อาทิเช่น ชายทะเล เกาะ น้ำตก วนอุทยาน โบราณสถาน เป็นต้น จึงได้รับการพัฒนาอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่องตามนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งมีผลให้ประเทศประสบผลสำเร็จในการขยายตัวของนักท่องเที่ยว แต่ปัญหาประการหนึ่งที่เป็นผลตามมา ซึ่งพื้นที่ท่องเที่ยวโดยทั่วไปต้องประสบ ได้แก่ ปัญหาในด้านความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการเกิดปริมาณมูลฝอยจำนวนมากของประชาชนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดความสกปรก ความเสียหายต่อทัศนียภาพ เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และสร้างปัญหาการจัดการมูลฝอยแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการเก็บขน และกำจัดมูลฝอย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดการมูลฝอยในพื้นที่ท่องเที่ยวเป็นไปอย่างเหมาะสม ป้องกันมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ลดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน สร้างภาพพจน์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ และสนองนโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงสมควรมีการศึกษาสภาพปัญหา และกำหนดแนวทางการจัดการมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาระบบจัดการมูลฝอยในเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นพื้นที่กรณีศึกษาของพื้นที่ท่องเที่ยวทั่วไป โดยทำการศึกษาลักษณะสมบัติ และปริมาณมูลฝอย และวางแผนปรับปรุงระบบเก็บขน และกำจัดมูลฝอยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งออกแบบและประมาณราคาเบื้องต้นระบบจัดการมูลฝอยที่เสนอ

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และสาเหตุของปัญหาในการจัดการมูลฝอยในเกาะสมุย
2. เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการจัดการมูลฝอยในเกาะสมุย
3. เพื่อศึกษาอัตราการเกิดมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ ดำเนินการในเขตพื้นที่สุขภาพภิบาลเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีขอบเขตพื้นที่ทั้งเกาะสมุยเป็นขอบเขตสุขภาพภิบาล รวมพื้นที่ประมาณ 231.36 ตารางกิโลเมตร ดังแสดงในรูปที่ 1-1 โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษา สืบค้น และรวบรวมข้อมูลสภาพทั่วไป และข้อมูลการจัดการมูลฝอย

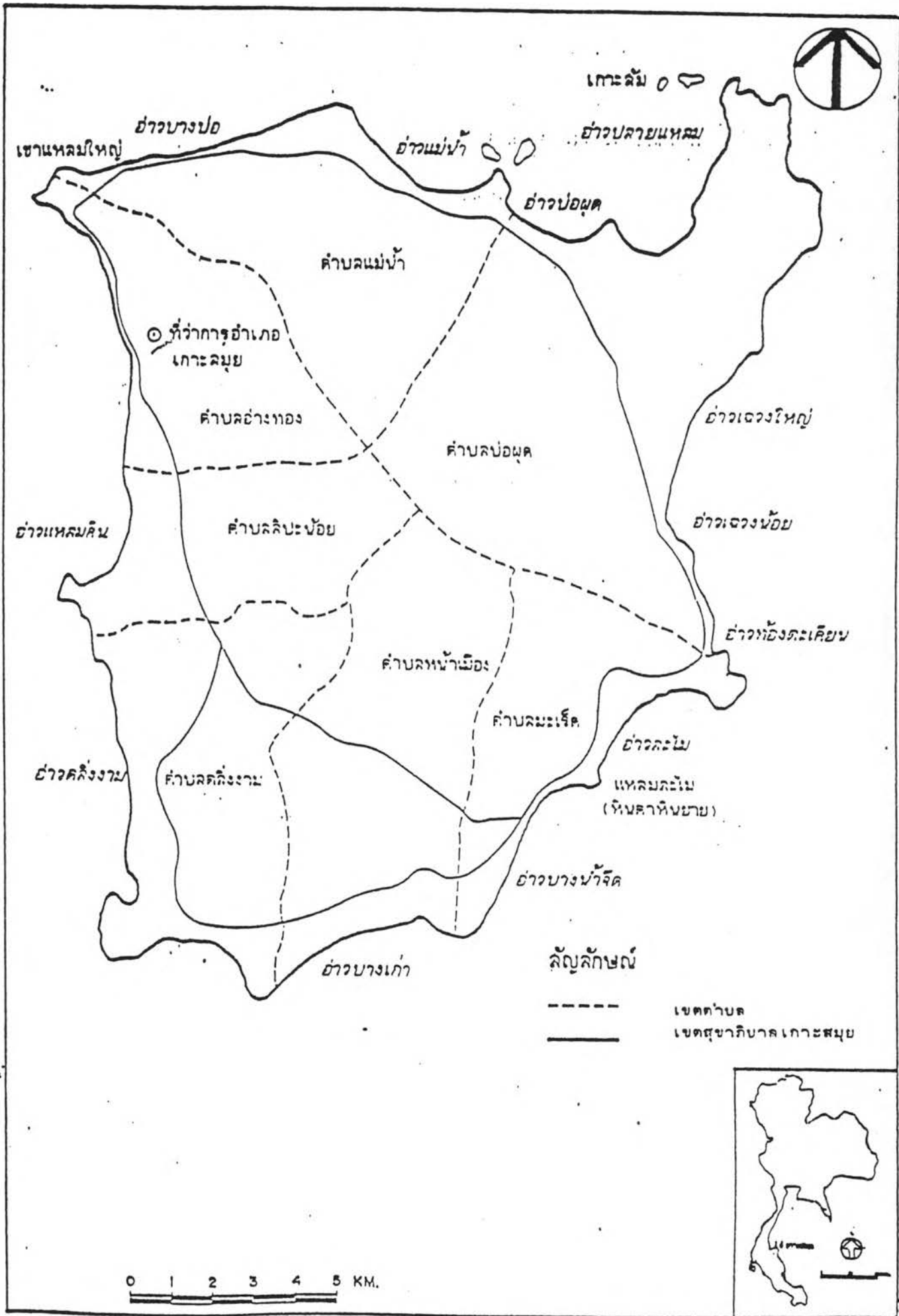
- 1.1 สภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศ
- 1.2 ลักษณะการใช้ที่ดิน และการพัฒนาชุมชน
- 1.3 ประชากร และนักท่องเที่ยว
- 1.4 สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ
- 1.5 สภาพเศรษฐกิจ และสังคม
- 1.6 ปริมาณ และลักษณะสมบัติของมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดที่สำคัญ ได้แก่ ชุมชน โรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยว
- 1.7 ระบบเก็บขนมูลฝอยในปัจจุบัน ได้แก่ จำนวนและขนาดรถเก็บขนมูลฝอย พื้นที่และเส้นทางที่รับผิดชอบ เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ปริมาณมูลฝอยที่เก็บขนได้ จำนวนและขนาดถังรองรับมูลฝอย
- 1.8 ระบบโครงข่ายถนน และการจราจร
- 1.9 ระบบกำจัดมูลฝอยในปัจจุบัน ได้แก่ สภาพภูมิประเทศของสถานที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอย วิธีการกำจัดมูลฝอย และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการกำจัดมูลฝอยในปัจจุบัน

2. ศึกษา และวิเคราะห์อัตราการเกิดมูลฝอยของแหล่งกำเนิดมูลฝอยสำคัญ

- 2.1 อัตราการเกิดมูลฝอยชุมชน
- 2.2 อัตราการเกิดมูลฝอยโรงแรม
- 2.3 อัตราการเกิดมูลฝอยสถานที่ท่องเที่ยว

3. ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหของระบบเก็บขนมูลฝอยในปัจจุบัน

ดำเนินการโดยใช้ผลจากการศึกษาสำรวจข้อมูลในพื้นที่วิจัย มาเป็นพื้นฐานในการวางแนวทางแก้ไขปัญห องค์กรประกอบของระบบเก็บขนมูลฝอยที่พิจารณา ประกอบด้วย เขตพื้นที่เก็บขนมูลฝอย จำนวนรถและพนักงานเก็บขนมูลฝอย ระยะเวลาปฏิบัติงาน ซัดความสามารถในการเก็บขนมูลฝอยของพนักงานเก็บขน จำนวนและขนาดถังรองรับมูลฝอย

รูปที่ 1-1 ขอบเขตพื้นที่การวิจัย
ที่มา : สำนักผังเมือง พ.ศ.2535

4. ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหของระบบกำจัดมูลฝอยในปัจจุบัน

ดำเนินการโดยพิจารณาประเด็นหลัก 2 ประการ คือ การกำหนดสถานที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอย และวิธีการกำจัดมูลฝอย การกำหนดทางเลือกสถานที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอย จะอาศัยข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่รับผิดชอบ และทำการเปรียบเทียบหาสถานที่ตั้ง ที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด สำหรับการคัดเลือกวิธีการกำจัดมูลฝอย จะทำการเปรียบเทียบทางเลือกวิธีการกำจัดมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 วิธี ได้แก่ วิธีฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) และวิธีเผาในเตาเผา (Incineration) โดยทำการออกแบบและประมาณราคาเบื้องต้นระบบกำจัดมูลฝอยทั้ง 2 วิธี ในสถานที่ตั้ง ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบแล้วว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด

การดำเนินการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูล

งานรวบรวมข้อมูล เป็นการสำรวจ และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการวิจัย โดยทำการรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่เดิมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำรวจเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในสนามในพื้นที่ศึกษา งานสำรวจและรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลทางกายภาพ และสังคม ได้แก่

- 1.1.1 แผนที่แสดงที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ และสภาพภูมิประเทศของเกาะสมุย จากสำนักผังเมือง และกรมแผนที่ทหาร
- 1.1.2 ลักษณะอุตุนิยมวิทยาของเกาะสมุย จากกรมอุตุนิยมวิทยา
- 1.1.3 ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน และผังเมืองรวมจากสำนักผังเมือง
- 1.1.4 สถิติจำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน และแผนพัฒนาสุขาภิบาลจากสุขาภิบาลเกาะสมุย
- 1.1.5 สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว แผนพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย และการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคตจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1.2 ข้อมูลด้านการจัดการมูลฝอย ได้แก่

- 1.2.1 แหล่งกำเนิด และการกระจายตัวของแหล่งกำเนิดมูลฝอยหลัก
- 1.2.2 ปริมาณ และลักษณะสมบัติของมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดมูลฝอยหลัก

- 1.2.3 ขนาด และจำนวนรถเก็บขนมูลฝอย และถังรองรับมูลฝอย
- 1.2.4 โครงข่ายถนน ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบ และเส้นทางเก็บขนมูลฝอยของรถเก็บขนมูลฝอยแต่ละคัน
- 1.2.5 เวลาปฏิบัติงาน และระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บขนมูลฝอยของรถเก็บขนมูลฝอยแต่ละคัน
- 1.2.6 จำนวนพนักงานที่รับผิดชอบการเก็บขนมูลฝอย
- 1.2.7 วิธีการกำจัดมูลฝอย และสถานที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอย

2. การสุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์

2.1 การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มเก็บตัวอย่าง มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดตัวแทนในพื้นที่วิจัย สำหรับวิเคราะห์หาตัวแปร ซึ่งจะใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนการจัดการมูลฝอยในอนาคต ก่อนดำเนินงานสุ่มเก็บตัวอย่าง ได้พิจารณาองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตัวแปรที่ต้องการ พื้นที่สุ่มตัวอย่าง ฤดูกาล และจำนวนตัวอย่าง

2.2.1 ตัวแปรที่ต้องการ

ตัวแปรที่ต้องการทำการวิเคราะห์หาในการวิจัยนี้ ได้แก่ อัตราการเกิดมูลฝอย ลักษณะสมบัติของมูลฝอย ปริมาณมูลฝอยที่เก็บได้ในปัจจุบัน อัตราการเก็บขนมูลฝอยได้ และอัตราการใช้แรงงานของพนักงานเก็บขนมูลฝอย ซึ่งพบว่า บางตัวแปรจะต้องดำเนินการสำรวจรวบรวมข้อมูลทั้งหมด และบางตัวแปรมีความจำเป็นต้องใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะอัตราการเกิดมูลฝอย และลักษณะสมบัติของมูลฝอย ดังนั้น ในการสุ่มตัวอย่างจะมุ่งเน้นที่ตัวแปรทั้ง 2 เป็นสำคัญ

2.2.2 พื้นที่สุ่มตัวอย่าง

สาขาภิบาลเกาะสมุย มีแหล่งกำเนิดมูลฝอยที่สำคัญ 3 แห่ง คือ ชุมชน โรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้น จึงกำหนดพื้นที่ที่ต้องสุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1) ชุมชน :

แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีวิเคราะห์หาอัตราการเกิดมูลฝอยชุมชนในปัจจุบัน และกรณีคาดการณ์อัตราการเกิดมูลฝอยชุมชนในอนาคต ในกรณีแรก จะรวบรวมข้อมูลปริมาณมูลฝอยรวมในปัจจุบันทั้งหมด โดยไม่สุ่มเก็บตัวอย่างในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง สำหรับในกรณีหลัง จะสุ่มตัวอย่างในชุมชนหน้าทอน ตำบลอ่างทอง ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 3 ของตำบลอ่างทอง เป็นตัวแทนของชุมชนในอนาคต เนื่องจากมีลักษณะการใช้ที่ดินเป็น

ชุมชนที่พักอาศัยหนาแน่นมาก และเป็นตัวอย่างของการพัฒนาชุมชนที่พักอาศัยสูงสุดที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ดังแสดงในรูปที่ 1-2

2) โรงแรม :

โรงแรม บังกาโลว์ หรือที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวในสุขาภิบาลเกาะสมุย แบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ ตามราคาค่าเช่าพัก/คืน คือ ระดับสูง ราคาค่าเช่าพักมากกว่า 1,000 บาท/คืน ระดับกลาง ราคาค่าเช่าพักระหว่าง 500 - 1,000 บาท/คืน และระดับต่ำ ราคาค่าเช่าพักน้อยกว่า 500 บาท/คืน ดังนั้น ในการวิจัยนี้จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างโรงแรม 3 ระดับ จำนวน 7, 5 และ 5 แห่ง ตามลำดับ ดังรายชื่อแสดงในตารางที่ 1-1 และสถานที่ตั้งของโรงแรมดังแสดงในรูปที่ 1-3

3) สถานที่ท่องเที่ยว :

สุขาภิบาลเกาะสมุย มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง แต่ที่เป็นที่นิยมเข้าเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ได้แก่ น้ำตกหน้าเมือง หินตาหินยาย และพระใหญ่เกาะพาน ดังนั้น ในการวิจัยนี้ จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างสถานที่ท่องเที่ยว 3 แห่ง ดังกล่าว ซึ่งมีสถานที่ตั้งดังแสดงในรูปที่ 1-3

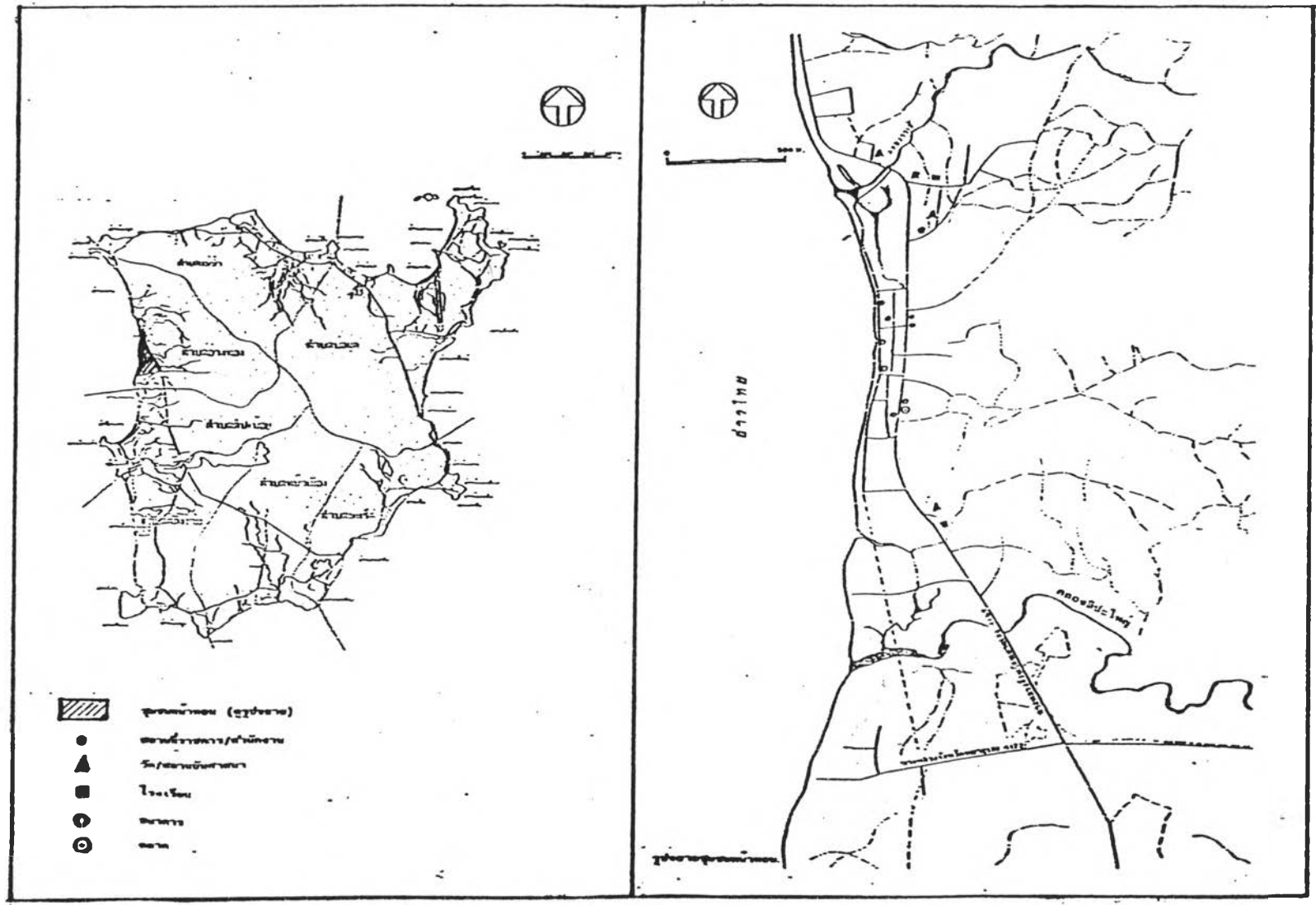
2.2.3 ถูถูกกาล และจำนวนตัวอย่าง

นักท่องเที่ยว จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในสุขาภิบาลเกาะสมุยตลอดปี แต่ช่วงที่เป็นฤดูกาลท่องเที่ยวของเกาะสมุย จะอยู่ในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน โดยเฉพาะเดือนเมษายน เป็นช่วงฤดูท่องเที่ยวไทย ดังนั้น จึงเลือกสุ่มเก็บตัวอย่างในช่วงเดือนดังกล่าว โดยทำการเก็บตัวอย่างจำนวนมากเพียงพอสำหรับการหาค่าเฉลี่ย ซึ่งยอมรับได้ในทางสถิติ โดยเก็บจำนวนตัวอย่างมากกว่า 10 ตัวอย่างขึ้นไป ดังนั้น จึงทำการสำรวจรวบรวมข้อมูลจากแหล่งกำเนิดมูลฝอยต่าง ๆ ต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา 11 วัน ในระหว่างวันที่ 10 - 21 เมษายน 2535

2.2 การวิเคราะห์

2.2.1 การวิเคราะห์ปริมาณมูลฝอยรวมที่ทำการเก็บขนได้ในปัจจุบัน

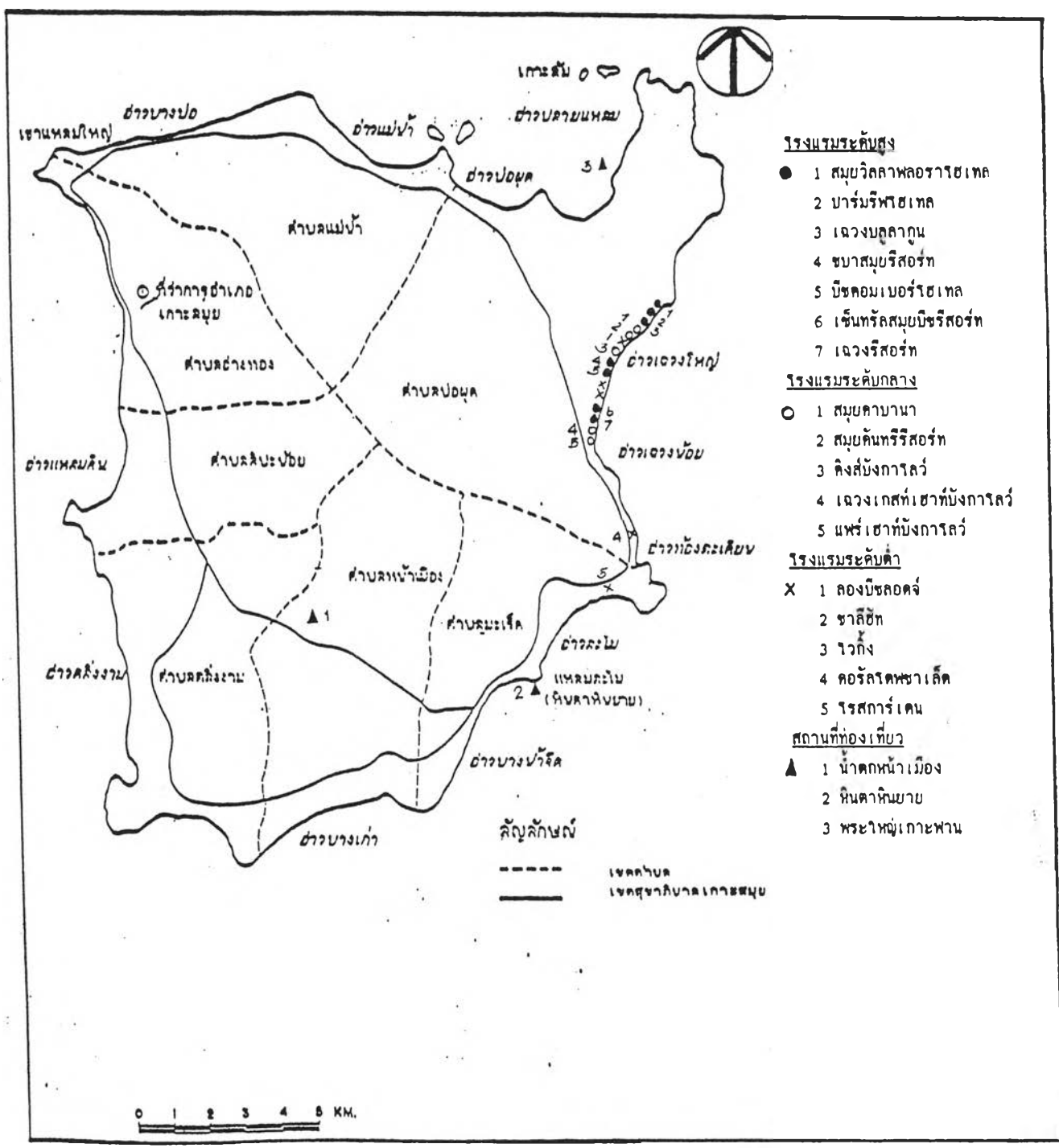
ทำการชั่งน้ำหนักรถเก็บขนมูลฝอยเปล่า และน้ำหนักรถขณะบรรทุกมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ แต่ละคัน ทุกเที่ยว ต่อเนื่องกัน เป็นเวลา 11 วัน และรวมน้ำหนักมูลฝอยที่เก็บขนได้ในแต่ละวัน แล้วเฉลี่ยเป็นปริมาณมูลฝอย/วัน โดยแยกเป็นปริมาณมูลฝอยชุมชน มูลฝอยโรงแรม และมูลฝอยสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบปริมาณมูลฝอยชุมชนที่ทำการเก็บขนได้ ซึ่งจะ เป็นข้อมูลสำหรับวิเคราะห์หาอัตราการเกิดมูลฝอยชุมชนในปัจจุบัน

รูปที่ 1-2 ชุมชนน้ำทอน ตัวแทนชุมชนที่อยู่อาศัยสำหรับวิเคราะห์อัตราการเกิดมลพิษ
ที่มา : สำนักผังเมือง พ.ศ. 2535

ตารางที่ 1-1 รายชื่อโรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยวที่คัดเลือกให้เป็นตัวแทน สำหรับวิเคราะห์
อัตราการการเกิดมูลฝอย

ประเภทของโรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยว	รายชื่อโรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยว
1. โรงแรมระดับสูง (อัตราค่าเช่า > 1,000 บาท/วัน)	1) สมุย วิลลา ฟลอรา โฮเทล 2) บาร์ม รีฟ โฮเทล 3) เฉวง บลู ลากูน 4) ชบา สมุย รีสอร์ท 5) บีชคอมเบอร์ โฮเทล 6) เซ็นทรัล สมุย บีช รีสอร์ท 7) เฉวง รีสอร์ท
2. โรงแรมระดับกลาง (อัตราค่าเช่า 500 - 1,000 บาท/วัน)	1) สมุย คาบานา 2) สมุย คันทรี รีสอร์ท 3) คิงส์ บังกาโลว์ 4) เฉวง เกสต์ เฮาส์ บังกาโลว์ 5) แฟร์ เฮาส์ รีสอร์ท
3. โรงแรมระดับต่ำ (อัตราค่าเช่า < 500 บาท/วัน)	1) ลอง บีช ลอดจ์ 2) ชาลี ฮัท 3) ไวกิ้ง 4) คอรัล ไลฟ์ ชาเล็ท 5) โรส การ์เดน
4. สถานที่ท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ	1) น้ำตกหน้าเมือง 2) หินตาหินยาย
5. สถานที่ท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม	1) พระใหญ่เกาะพาน

รูปที่ 1-3 สถานที่ตั้งของโรงแรมและสถานที่ท่องเที่ยวที่คัดเลือกให้เป็นตัวแทนสำหรับวิเคราะห์อัตราการเกิดมูลฝอย

2.2.2 การวิเคราะห์อัตราการเกิดมูลฝอยชุมชน

- 1) อัตราการเกิดมูลฝอยชุมชนในปัจจุบัน
 - ทำการจำแนกปริมาณมูลฝอยรวมที่เก็บขนได้ ซึ่งสำรวจไว้แล้วในข้อ 2.2.1 และเฉลี่ยเป็นปริมาณมูลฝอยชุมชนที่เก็บขนได้/วัน
 - ทำการวิเคราะห์หาอัตราการให้บริการ โดยอาศัยแผนที่แสดงพื้นที่ที่พักอาศัยของสำนักผังเมือง พ.ศ. 2534 และการสำรวจพื้นที่ที่ให้บริการ และไม่ได้ให้บริการ ตามเส้นทางเก็บขนมูลฝอยของรถแต่ละคัน และคำนวณหาสัดส่วนของประชากรที่ให้บริการ
 - คำนวณอัตราการเกิดมูลฝอยชุมชนในปัจจุบัน ในหน่วย กิโรกรัม/คน/วัน
- 2) อัตราการเกิดมูลฝอยชุมชนในอนาคต
 - คัดเลือกเขตมูลฝอย บริเวณบ้านหน้าทอน ตำบลอ่างทอง ซึ่งเป็นบริเวณที่มีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยทั่วไป เป็นแหล่งชุมชนที่อยู่อาศัยและใช้เป็นตัวแทนแหล่งชุมชนในอนาคตของสุขาภิบาลเกาะสมุย
 - ชั่งน้ำหนักมูลฝอย ซึ่งรถเก็บขนมูลฝอยทำการเก็บรวบรวมได้ในแต่ละวัน ทุกวัน อย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลา 11 วัน
 - คำนวณอัตราการเกิดมูลฝอยของชุมชนหน้าทอน ในหน่วย กิโรกรัม/คน/วัน

2.2.3 การวิเคราะห์อัตราการเกิดมูลฝอยโรงแรม

- 1) คัดเลือกโรงแรมระดับสูง 7 แห่ง ระดับกลาง 5 แห่ง และระดับต่ำ 5 แห่ง ดังรายชื่อในตารางที่ 1-1 เพื่อใช้เป็นตัวแทนของโรงแรมในสุขาภิบาลเกาะสมุย
- 2) ชั่งน้ำหนักมูลฝอยรวมที่เกิดขึ้นในโรงแรม และสำรวจจำนวนห้องพักที่มีนักท่องเที่ยวเข้าพัก ทุกวันอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลา 11 วัน
- 3) คำนวณอัตราการเกิดมูลฝอยของโรงแรม ในหน่วย กิโรกรัม/ห้อง/วัน

2.2.4 การวิเคราะห์อัตราการเกิดมูลฝอยสถานที่ท่องเที่ยว

- 1) คัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยว ที่เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว ได้แก่ แก่ง น้ำตกหน้าเมือง หินตาหินยาย และพระใหญ่เกาะพาน เพื่อเป็นตัวแทนของสถานที่ท่องเที่ยวในสาขาภิบาลเกาะสมุย
- 2) ชั่งน้ำหนักมูลฝอยรวม ที่เกิดขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยว ทั้ง 3 แห่ง และสำรวจจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าใช้บริการในสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ทุกวันอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 11 วัน
- 3) คำนวณอัตราการเกิดมูลฝอยสถานที่ท่องเที่ยว ในหน่วย กิโลกรัม/นักท่องเที่ยว/วัน

2.2.5 การวิเคราะห์ปริมาณ และการกระจายตัวของมูลฝอยในอนาคต

ปริมาณมูลฝอยรวมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งเป็นผลรวมของปริมาณมูลฝอยชุมชน มูลฝอยโรงแรม และมูลฝอยสถานที่ท่องเที่ยว มีผลเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร และนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะปริมาณมูลฝอยชุมชน ซึ่งนอกจากจะสืบเนื่องจากจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นแล้ว อัตราการเกิดมูลฝอยชุมชนก็ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น ในการคาดการณ์ปริมาณมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ จะทำการพยากรณ์จำนวนประชากร ซึ่งอาศัยแนวโน้มการขยายตัวในอดีต และการขยายตัวของนักท่องเที่ยว ซึ่งอาศัยผลการศึกษาของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2531) สำหรับอัตราการเกิดมูลฝอยชุมชนในอนาคต จะวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้ที่ดินประเภทที่พักอาศัยโดยเฉลี่ยในปัจจุบัน เป็นลักษณะที่พักอาศัยหนาแน่นมาก ซึ่งมีชุมชนหนาแน่นเป็นแบบอย่างการพัฒนาชุมชนสูงสุด

2.2.6 การวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของมูลฝอย

- 1) ความหนาแน่น (Bulk Density)
 - สุ่มตัวอย่างมูลฝอยจากรถเก็บขนมูลฝอยทุกคัน ที่เก็บขนมูลฝอยภายในพื้นที่ศึกษา คั่นละประมาณ 100 ลิตร แล้วนำมารวมกัน ทำการผสมคลุกเคล้าให้ทั่วถึงกัน
 - จัดเตรียมภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอย ปริมาตร 100 ลิตร และชั่งน้ำหนักภาชนะ
 - นำตัวอย่างมูลฝอยใส่ในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยที่จัดเตรียมไว้จนเต็ม แล้วยกภาชนะบรรจุมูลฝอยดังกล่าว สูงจากพื้นประมาณ 0.30 เมตร แล้วปล่อยลงกระแทกพื้น จำนวน 3 ครั้ง หากปริมาณมูลฝอยในภาชนะยุบตัวลง จะบรรจุมูลฝอยเพิ่มเติมอีกจนเต็มแล้วนำไปชั่งน้ำหนัก

- คำนวณค่าความหนาแน่น
 - ทำการหาค่าความหนาแน่น ตามวิธีการดังกล่าวข้างต้น จำนวน 3 ครั้ง และหาค่าเฉลี่ย
- 2) องค์ประกอบของมูลฝอย (Composition)
- ตัวอย่างมูลฝอยที่นำไปหาค่าความหนาแน่นแล้ว นำมารวมกับกองตัวอย่างมูลฝอย ซึ่งสุ่มมาจากกรณีเก็บขุมมูลฝอย และทำการผสมให้ทั่วถึงกันอีกครั้งหนึ่ง
 - ทำการแบ่งกองตัวอย่างมูลฝอยเป็น 4 กอง เท่ากัน (quatering) สุ่มเลือกตัวอย่างจำนวน 2 กอง ที่อยู่ตรงข้ามกัน และนำมารวมกัน จากนั้นให้ผสมคลุกเคล้ากัน แบ่งเป็น 4 กอง และเลือกตัวอย่างจำนวน 2 กองอีกครั้งหนึ่ง จนเหลือตัวอย่างมูลฝอยประมาณ 50 ลิตร
 - แยก และชั่งน้ำหนักองค์ประกอบมูลฝอยแต่ละชนิด ดังต่อไปนี้
 - . ผัก เศษอาหาร
 - . กระดาษ
 - . พลาสติก
 - . ยาง
 - . หนัง
 - . ผ้า
 - . ไม้
 - . แก้ว
 - . โลหะ
 - . หิน กระเบื้อง
 - . อื่น ๆ
- 3) ความชื้น (Moisture Content)
- แยกเก็บตัวอย่างองค์ประกอบมูลฝอยแต่ละชนิด ที่ได้ทำการแยกหาองค์ประกอบของมูลฝอยแล้ว จัดส่งไปห้องปฏิบัติการ
 - อบตัวอย่างมูลฝอยในตู้อบที่อุณหภูมิประมาณ 75 - 100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 วัน บล่อยทิ้งให้เป็นในภาชนะดูดความชื้น (desiccator) และชั่งน้ำหนัก
 - คำนวณค่าความชื้น

4) สารที่เผาไหม้ได้ (Volatile Solids) และเถ้า (Ash Content)

- นำตัวอย่างมูลฝอยที่อบแห้งและได้หาค่าความชื้นแล้วมาอบให้ละเอียดและนำมาอบต่อไปเป็นเวลา 2 ชั่วโมง ปล่องทิ้งให้เป็นในภาชนะดูดความชื้น
- จัดเตรียม porcelain crucible นำไปอบแห้งในตู้อบ ปล่องทิ้งให้เป็นใน desiccator และชั่งน้ำหนัก
- สุ่มตัวอย่างมูลฝอย ประมาณ 3 - 6 กรัม ใส่ใน porcelain crucible ที่ทราบน้ำหนักแล้ว และชั่งน้ำหนักรวม จากนั้นนำไปเผาใน muffle furnace ที่อุณหภูมิ 600 - 650 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง และปล่องทิ้งไว้ให้เป็น นำออกมาใส่ไว้ในภาชนะดูดความชื้น ประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง แล้วชั่งน้ำหนัก
- คำนวณค่าสารที่เผาไหม้ได้ และปริมาณเถ้า

5) ค่าความร้อน (Calorific Value)

- นำตัวอย่างมูลฝอยที่อบแห้งและได้หาค่าความชื้นแล้วมาอบให้ละเอียด และนำมาอบต่อไปเป็นเวลา 2 ชั่วโมง ปล่องทิ้งให้เป็นในภาชนะดูดความชื้น
- สุ่มตัวอย่างมูลฝอยแต่ละชนิดประมาณ 1 กรัม ห่อด้วย gampi paper และผูกด้วย fuse จากนั้นนำไประเบิดใน oxygen bomb calorimeter วัดอุณหภูมิที่สูงขึ้น
- คำนวณค่าความร้อน

2.2.7 การวิเคราะห์ระบบเก็บขมูลฝอย

1) เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน อัตราการเก็บขน และแรงงานที่ใช้ในการเก็บขมูลฝอย

- บันทึกเวลา ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของรถเก็บขมูลฝอยแต่ละคัน ทุกวัน เป็นระยะเวลา 11 วัน เวลาที่บันทึก ได้แก่ เวลาที่ใช้ในการเก็บขมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด เวลาที่ใช้ในการขนส่ง เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานในสถานที่กำจัดมูลฝอย และเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมอื่น

- ชั่งน้ำหนักมูลฝอยที่ทำการเก็บขนได้ในแต่ละเที่ยว ของรถเก็บขนมูลฝอยแต่ละคัน
- คำนวณสัดส่วนการใช้เวลาปฏิบัติงานต่าง ๆ ดังกล่าว ของรถเก็บขนแต่ละคัน และหาค่าเฉลี่ย
- คำนวณอัตราการเก็บขนมูลฝอยได้ของพนักงานเก็บขน
- คำนวณอัตราการใช้แรงงาน

2) เขตเก็บขนมูลฝอย

ทำการวิเคราะห์การแบ่งเขตเก็บขนมูลฝอย และเส้นทางวิ่งของรถเก็บขนแต่ละคันในปัจจุบัน และพิจารณาจัดระบบเก็บขนมูลฝอยที่เหมาะสม ที่สามารถช่วยให้สามารถบริการเก็บขนมูลฝอยได้ทั่วถึง

3) ความต้องการรถเก็บขนมูลฝอย และถังรองรับมูลฝอย

ทำการวิเคราะห์ขนาดและจำนวนรถเก็บขนมูลฝอย และถังรองรับมูลฝอยที่ต้องการในแต่ละเขตเก็บขน โดยพิจารณาจากการกระจายตัวของมูลฝอย อัตราการเก็บขนมูลฝอยได้ของพนักงานเก็บขน ช่วงระยะเวลาที่สามารถปฏิบัติงานได้แล้วเสร็จในรอบวัน ความยากง่ายในการยกถังรองรับมูลฝอย และระยะความถี่ในการตั้งถังรองรับมูลฝอย

2.2.8 การวิเคราะห์ระบบกำจัดมูลฝอย

1) สถานที่ และวิธีการกำจัดมูลฝอยในปัจจุบัน

ทำการวิเคราะห์ความเหมาะสม ของสถานที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอย และวิธีการกำจัดมูลฝอยในปัจจุบัน โดยพิจารณาสภาพภูมิประเทศ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และข้อคิดเห็นของชุมชนข้างเคียง และนักท่องเที่ยว

2) ทางเลือกสถานที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอย

ทำการสำรวจสถานที่ ซึ่งมีแนวโน้มสามารถใช้เป็นสถานที่กำจัดมูลฝอย ตามข้อเสนอแนะของท้องถิ่นและสภาพภูมิประเทศของเกาะสมุย และทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อคัดเลือกสถานที่ที่เหมาะสมมากที่สุด

3) ทางเลือกวิธีการกำจัดมูลฝอย

ทำการวิเคราะห์วิธีการกำจัดมูลฝอย ซึ่งถูกสุขลักษณะ 2 วิธี ได้แก่ การกำจัดมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล และการกำจัดมูลฝอยโดยวิธีเผาในเตาเผา โดยการออกแบบและประมาณราคาเบื้องต้นระบบกำจัดมูลฝอยทั้ง 2 วิธี ในสถานที่ตั้งซึ่งได้คัดเลือกแล้วว่าเหมาะสม และทำการเปรียบเทียบในด้านวิศวกรรมและราคาค่าใช้จ่าย เพื่อคัดเลือกวิธีการกำจัดมูลฝอยที่เหมาะสม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้ ได้แก่ ประโยชน์ในลักษณะใช้งาน และ ประโยชน์ในลักษณะใช้ เป็นข้อมูล

ในกรณีประโยชน์ในลักษณะใช้งาน จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสภากาชาดไทย ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยนี้ ไปปรับปรุงการจัดการมูลฝอยในพื้นที่ที่อยู่ในความควบคุมดูแลได้ และเป็นประโยชน์โดยอ้อม แก่พื้นที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีลักษณะปัญหาคล้ายคลึงกัน โดยสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในปัจจุบัน หรือใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการแก้ไขปัญหามูลฝอยในอนาคต

สำหรับในกรณีประโยชน์ในลักษณะใช้ เป็นข้อมูล จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอื่น ๆ ในการอ้างอิงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลอัตราการเกิดมูลฝอยของชุมชน โรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลลักษณะสมบัติของมูลฝอยในพื้นที่ท่องเที่ยว และการใช้แรงงานในการเก็บขนมูลฝอยในพื้นที่ท่องเที่ยว เป็นต้น